

Szczecin, dnia 8 lutego 2021 r.

ZN.5146.149.2.2020.MA

Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie
ul. Korsarzy 34
70-540 Szczecin

DECYZJA nr 198/2021

Na podstawie art.83a ust.1, art.83c ust.3, art.83d ust.1 i ust.2, art.84 ust.1 i ust.2, art.86 ust.1 pkt 1a i pkt 4 ustawy z dn.16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020r. poz.55) oraz art.6 ust.1 pkt 1 lit.b, art.7 pkt 1 ustawy z dn. 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2020r. poz.282) oraz art.104 ustawy z dn. 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020r. poz.256), po rozpatrzeniu wniosku z dn. 12.10.2020 r. złożonego przez Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie – w części dotyczącej 57 szt. drzew i 175 m² krzewów

Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie

pozwala

na usunięcie 57 szt. drzew (o numerach od 1 do 14 oraz od 16 do 58 z zestawienia) oraz 175 m² krzewów rosnących na terenie działki nr 7/35 obr.1037 miasta Szczecin przy ul. Korsarzy 34, zgodnie z załączonym wykazem.

Ustala się termin usunięcia drzew i krzewów do dnia 28 lutego 2025 r., z uwzględnieniem przestrzegania przepisów art.51 i art.52 ww. ustawy o ochronie przyrody.

Nie nalicza się opłat za usuwane drzewa.

Zobowiązuje się do zastąpienia drzew nr 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 14, 17, 21, 23, 41, 43, 44, 46, 47, 52, 57 oraz 175 m² krzewów z ww. wykazu:

1) nasadzeniami 18 szt. drzew za usuwane drzewa, gatunków zgodnych ze zbiorczym wykazem projektowanych roślin projektu zieleni wykonanego w ramach „Kompleksowego zagospodarowania tarasów Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie” przez mgr inż. arch. Krajobrazu Małgorzatę Haaas-Nogal z grudnia 2015 r., o min. obw. pnia sadzonego drzewa 20 cm na wysokości 100cm, na działce nr 7/35 obejmującej taras północny Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie;

2) nasadzeniami 175 m² krzewów za usuwane krzewy, gatunków zgodnych ze zbiorczym wykazem projektowanych roślin projektu zieleni wykonanego w ramach „Kompleksowego zagospodarowania tarasów Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie” przez mgr inż. arch. Krajobrazu Małgorzatę Haaas-Nogal z grudnia 2015 r., w wieku min. 3 lat, na działce nr 7/35 obejmującej taras północny Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie.

Ustala się termin wykonania nasadzeń drzew i krzewów do dnia 31.12.2025 r.

Ustala się termin złożenia wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków informacji o wykonaniu nasadzeń drzew i krzewów do dnia 15.01.2026 r.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dn. 12.10.2020 r. Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie zwrócił się z prośbą do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wydanie pozwolenia

na usunięcie ww. 57 szt. drzew oraz 175 m² krzewów rosnących na terenie działki nr 7/35 obr.1037 miasta Szczecin przy ul. Korsarzy 34, w granicach zabytku – Starego Miasta wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 1, dec. K.O.I-3/52 z dn. 28.11.1952r.

Zgodnie z art.83a ust.1 oraz art.83c ust.3 ww. ustawy o ochronie przyrody zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a w przypadku gdy zezwolenie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków-wojewódzki konserwator zabytków oraz, że wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu może być uzależnione od określonych przez organ nasadzeń zastępczych lub przesadzenia tego drzewa lub krzewu.

W toku postępowania ustalono, że przyczyną usunięcia drzew i krzewów, zgodnie z wnioskiem są względy bezpieczeństwa. Z uwagi na zamieranie i pochylenie, część drzew stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi przez przewrócenie oraz złamania suchych gałęzi. We wniosku uznano, że rozrost wysokich drzew może skutkować dodatkowym obciążeniem powierzchni skarpy i przyczyniać się do pogorszenia warunków jej stateczności. Ponadto większość drzew według wnioskodawcy jest osłabiona i chora, posiadająca zabityki martwicowe, zgnilizny, odsłonięcia szyi korzeniowych oraz defoliacje w koronach. W związku z odkryciem podziemnych tuneli w drugim półroczu 2020 r. podczas badań wykonanych przez Instytut Techniki Budowlanej, niezbędne jest uzyskanie dostępu do ww. tuneli poprzez wycinki drzew dla wykonania pełnej inwentaryzacji i ich zabezpieczenia.

Pismem z dn. 05.11.2020 r. Strona załączyła opinię techniczną oraz sprawozdanie z badań geofizycznych i geotechnicznych podłoża wykonane przez Instytut Techniki Budowlanej z września 2020 r. Zgodnie z ww. opracowaniami badania tomografią georadarową wykazały w rejonie skarpy liczne anomalie wzmocnienia amplitudy oraz hiperbole dyfrakcyjne. Uznano, że anomalie te są wynikiem występowania w podłożu skarpy licznych pustek oraz rozluźnień nasypów gruzowych przemieszanych piaskiem. Na podstawie pomiarów stwierdzono możliwość występowania w rejonie wzgórza zamkowego, w tym pod skarpią północną, niezinventaryzowanych dotychczas konstrukcji podziemnych, stanowiących tunele pełniące funkcje byłych schronów niemieckich. Opracowanie jednoznacznie stwierdza występowanie licznych rozluźnień, pustek i tuneli na skarpię jako realne zagrożenie dla prowadzenia prac modernizacyjnych oraz konieczność wzmocnienia podłoża. Ponadto zgodnie z załączoną do wniosku opinią geotechniczną, fragment skarpy północnej, w którym rosną drzewa, uznany został za niestateczny, z bardzo prawdopodobnym ryzykiem wystąpienia zjawisk osuwiskowych. Podano ekspertyza nie wyklucza zasięgu wystąpienia progresywnej utraty stateczności na większej części skarpy wraz z częścią konstrukcji tarasów. Uznano, że w chwili obecnej, ta część skarpy nie ma wystarczającego zapasu bezpieczeństwa pozwalającego na użytkowanie tarasów. Niezbędne jest zatem podjęcie działań mających na celu poprawę stateczności skarpy lub zabezpieczenie konstrukcji tarasów. Zgodnie z przedmiotową opinią wpływ roślinności wysokiej na zabezpieczenie skarpy nie jest znany, a obciążenie drzew może mieć wpływ na wystąpienie osuwisk. Dla uzyskania odpowiedniej stateczności skarpy i tarasu północnego, konieczna jest zmiana geometrii, uporządkowanie zieleni oraz wprowadzenie skutecznych systemów odprowadzania wód opadowych.

Pismem z dn. 04.01.2021 r. do materiału dowodowego załączona została opinia ornitologiczna wykonana przez p. Wojciecha Mrągowskiego. Podczas kontroli wykonanej dn. 30.12.2020 r. w celu lokalizacji gniazd ptasich, uznano północną skarpię zamkową jako miejsce o dogodnych warunkach dla bytowania niektórych ptaków, w tym dziuplaków takich

jak kos, bogatka, modraszka, kowalik i szpak, stanowiące ich potencjalne miejsca lęgowe. Opinia ornitologiczna nie stwierdziła występowania czynnych lęgów ptaków oraz nie wniosła przeciwwskazań co do wycinki przedmiotowych drzew. W celu kompensacji przyrodniczej dla miejsc będących potencjalnym siedliskiem rozrodu i wychowu młodych ptaków, zarekomendowano montaż budek lęgowych.

Ogłędziny potwierdziły zły stan sanitarny ww. drzew. Drzewa posiadają ubytki w pniach, w tym w części odziomkowej, posusz gałęziowy i konarowy oraz owocniki grzybów na pniach. Ustalono, że drzewa wnioskowane do wycinki, rosnące na skarpie północnej zamku, nie stanowią zieleni historycznie zakomponowanej. Wnioskowane krzewy stanowią wtórne nasadzenia z siewu samoistnego. Zgodnie z informacją przekazaną przez wnioskodawcę, na zboczu skarpy znajdują się wielkoprzestrzenne pustki w gruncie, co stanowi niską stabilność podłoża. W związku z tym podejście do drzew nie było możliwe, a teren wygradzono w celu ograniczenia dostępu i zapewnienia bezpieczeństwa. Ponadto stwierdzono pochylenie części drzew z posuszem konarowym nad ciągiem pieszym. Drzewa wytypowane do wycinki, zlokalizowane u podnóża skarpy, posiadają jednostronnie uformowane korony, których ciężar znajduje się w znacznej części nad chodnikiem. Na zabytkowym murze oporowym, przy dużym zbliżeniu drzew, odnotowano spękania, a część drzew znajduje się w kolizji z istniejącą siecią oświetleniową. Ponadto w obrębie skarpy znajdują się karpy wywróconych w przeszłości drzew.

Mając powyższe na uwadze oraz w świetle wykonanych opinii i ekspertyz, wojewódzki konserwator zabytków uznał, że usunięcie ww. drzew i krzewów nie wzbudza zastrzeżeń ze stanowiska konserwatorskiego. Wycinka drzew związana jest z ważnym interesem społecznym jakim jest konieczność zabezpieczenia skarpy północnej i konstrukcji tarasów wzgórza zamkowego. Obecność pustek i niestabilnego podłoża w miejscu publicznie dostępnym może stanowić poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa otoczenia, w związku z czym skarpa północna wymaga podjęcia natychmiastowych działań w kierunku jej wzmocnienia. Ponadto rosnące na skarpie drzewa są w niezadowalającej kondycji zdrowotnej, a poprawa ich stanu wymagałaby podjęcia radykalnych prac pielęgnacyjnych i pracy ciężkiego sprzętu w rejonie koron drzew, co związane byłoby z koniecznością cyklicznej pracy ludzi na terenie zagrożonym wystąpieniem osuwisk. Spękania na murze oporowym tarasu skarpy północnej wymagają podjęcia czynności naprawczych, co związane jest z koniecznością wycinki blisko rosnących drzew. Wnioskowane do usunięcia drzewa i krzewy stanowią zielen wtórną, założoną po 1945 r., a ich wycinka nie wpłynie na wygląd i substancję zabytku oraz związana jest z modernizacją w zakresie posadowienia i wzmocnienia podłoża istniejącego tarasu zamkowego.

W związku z przedłożoną ekspertyzą ornitologiczną, w której stwierdzono występowanie dogodnych warunków do lęgów kosa oraz dziupli stanowiących potencjalne miejsca lęgowe bogatki, modraszki, kowalika i szpaka, realizację niniejszego zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów należy prowadzić z zapewnieniem nadzoru ornitologicznego. Zaleca się przeprowadzenie kontroli ornitologicznej w okresie lęgowym ptaków oraz przedłożenie ZWKZ notatki dotyczącej gatunków chronionych ptaków w przypadku ich wystąpienia. W stosunku do gatunków chronionych zwierząt, wycinki należy prowadzić z uwzględnieniem art.51 i art.52 ww. ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z zaleceniami eksperta z dziedziny ornitologii, zaleca się montaż 22 budek lęgowych dla ptaków w ramach rekompensaty za utracone istniejące i potencjalne siedliska lęgowe w celu przywrócenia równowagi przyrodniczej.

Ponadto usunięcie 57 szt. drzew i 175 m² krzewów wymaga rekompensaty poprzez wykonanie nowych nasadzeń o ilości, gatunku i miejscu właściwym dla zabytku, które pozwolą zachować historyczny układ nasadzeń.

Zgodnie z art.86 ust.1 pkt 1a i pkt 4 ww. ustawy o ochronie przyrody nie naliczono opłat za usuwane drzewa i krzewy. Termin usunięcia drzew i krzewów ustalono z zastrzeżeniem jak w pouczeniu niniejszej decyzji.

W związku z powyższym podjęto decyzję jak w sentencji.

Pouczenie

Od decyzji niniejszej przysługuje prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa) za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.

Niniejsze pozwolenie nie zwalnia z obowiązku przestrzegania innych przepisów prawa, w tym uwzględnienia art.51 i art.52 ww. ustawy o ochronie przyrody, a w przypadku ewentualnego usuwania korzeni drzew art.32 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec ZWKZ. Z dniem doręczenia ZWKZ oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Jeżeli drzewa i krzewy posadzone w zastępstwie za usuwane drzewa i krzewy nie zachowają żywotności po 3 latach od dnia upływu terminu wskazanego w tym zezwoleniu na wykonanie nasadzeń zastępczych, lub przed upływem tego okresu, z przyczyn zależnych od posiadacza nieruchomości, organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów nałoży ponownie w drodze decyzji obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych.

W przypadku niewykonania nasadzeń zastępczych, zgodnie z zezwoleniem na usunięcie drzew i krzewów, zostaną zastosowane przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zachodniopomorski Wojewódzki
Konserwator Zabytków
Ryszard Holender
Ryszard Holender

Otrzymują:

- 1/ adresat
2. aa

zwolnione z opłaty skarbowej na podstawie art.7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2020r. poz.1546)

Województwo Lubelskie Wykaz zinwentaryzowanych drzew do usunięcia wraz z opisem.
 OCHRONY ZABYTKÓW W SZCZECINIE

70-502 Szczecin, ul. Wąsy 11
 tel./fax 91 423 70-88, tel. 91 488-18-04
 NIP 851-222-807

1	2	3
18.	wiąz szypułkowy	131
19.	wiąz szypułkowy	99
20.	jesion wyniosły	134
21.	klon zwyczajny	140
22.	klon zwyczajny	157
23.	wiąz szypułkowy	175
24.	klon jawor	

Załącznik nr ..... do dec. nr .....
 z dnia 15.12.2020 r.
 205146.14P.2.2020.HA
 2020

1	2	3
12.	robinia akacja	156
13.	klon zwyczajny	71
14.	robinia akacja	164
15.	robinia akacja	132
16.	jesion wyniosły	108
17.	wiąz szypułkowy	198

1	2	3
6.	robinia akacja	174
7.	klon jawor	103
8.	robinia akacja	146
9.	robinia akacja	145
10.	robinia akacja	212
11.	robinia akacja	218

Nr drzewa	Gatunek drzewa	Obwód pnia [cm/3m]
1	2	3
1.	wiąz szypułkowy	121
2.	klon jawor	102
3.	jesion wyniosły	146
4.	robinia akacja	182
5.	robinia akacja	228

I	2	3
25.	klon jawor	137
26.	klon jawor	144
27.	klon jawor	87
28.	klon zwyczajny	75
29.	klon zwyczajny	61
30.	klon zwyczajny	99
31.	jesion wytiosly	102
32.	robinia akacyjowa	115

I	2	3
33.	robinia akacyjowa	109
34.	robinia akacyjowa	140
35.	robinia akacyjowa	132
36.	robinia akacyjowa	122
37.	robinia akacyjowa	144
38.	robinia akacyjowa	149

I	2	3
39.	klon jawor	126
40.	klon jawor	109
41.	klon jawor	109
42.	klon jawor	144
43.	klon jawor	158
44.	jesion wytiosly	128

I	2	3
45.	klon jawor	132
46.	wiaz szypulkowy	176
47.	wiaz szypulkowy	242
48.	jesion wytiosly	114
49.	jesion wytiosly	109
50.	klon jawor	123

I	2	3
51.	wiaz szypulkowy	215
52.	klon jawor	228
53.	klon jawor	136
54.	robinia akacyjowa	123
55.	robinia akacyjowa	127
56.	robinia akacyjowa	108

I	2	3
57.	klon jawor	147
58.	robinia akacyjowa	101

V. Wykaz krzewów przewidzianych do usunięcia.

Numer krzewu	Gatunek krzewu	Zajmowana powierzchnia [m ²]	Opis krzewów
1	bez czarny	24	
2	bez czarny	6	
3	bez czarny	4	
4	bez czarny	12	
5	bez czarny	4	
6	bez czarny	10	
7	bez czarny	2	
8	bez czarny	8	
9	bez czarny	3	
10	bez czarny	12	
11	bez czarny	5	
12	jaśminowiec wonny	18	
13	bez czarny	24	
14	bez czarny	5	
15	jaśminowiec wonny	21	
16	bez czarny	5	
17	bez czarny	12	
		175 m ²	